

Domnia lui Alexandru cel Bun

Alexandru cel Bun, fiu al lui Roman I, a fost sprijinit în preluarea domniei de către Mircea cel Bătrân. Acesta a devenit domn împotriva voinței regelui Vladislav Jagello, a feudalilor poloni și lituanieni și a lui Witold, mare cneaz al Lituaniei, văr cu regele, care ar fi vrut să înscăuneze în Moldova pe Ivașcu, fiul lui Petru Mușat. Alexandru a depus jurământ de credință regelui Poloniei și lui Witold, la 25 martie 1400, la Brest în Polonia. Acesta a renunțat la Țara Șepenițului și la suma împrumutată de Vladislav Jagello de la Petru Mușat.

Domn din aprilie 1400, Alexandru (supranumit cel Bun) va îngădui lui Mircea să exercite mai multă vreme influența sa asupra celeilalte domnii românești, din Moldova. Intervenția sa pe lângă Patriarhia din Constantinopol va fi hotărâtoare pentru recunoașterea Mitropolitului Moldovei și așezarea acestuia la Suceava (26 iulie 1401) - expresie a independenței politice a românilor de la răsărit de Carpați, dar și a colaborării strânse între cei doi domni.

După model muntean, Alexandru va organiza structura administrativă a țării, tradiția atribuindu-i întemeierea dregătorilor. În acest context, a fost fixat și hotarul dintre Moldova și Țara Românească în zona Dunării de Jos, unde se interfera autoritatea conducătorilor politici de la Suceava și Târgoviște.

În virtutea unei tradiții politice inițiate de primii Mușatini, Alexandru a încheiat o înțelegere cu regele Poloniei, WI. Jagello, recunoscându-i suzeranitatea (12 martie 1402). Această opțiune politică era menită să contracareze pretențiile dominante ale Ungariei, să întărească unitatea antiotomană și să stimuleze, prin privilegiile ce le-au fost date la începutul secolului al XV-lea, bogatul comerț de tranzit desfășurat prin Moldova de negustorii litoveni și craioveni. În 1403, Mircea cel Bătrân a reînnoit și el alianța cu Vladislav Jagello, prin intervenția domnului Moldovei. Se realiza atunci o triplă alianță între aceste țări. Reînnoirea legăturilor cu Polonia s-au efectuat în anii: 1404, 1407, 1411. În anul 1408, litovenilor li s-au acordat și un privilegiu comercial.

Alexandru cel Bun a trimis trupe în sprijinul regelui Jagello pentru marea confruntare cu ordinul teutonic, care desfășura acțiuni agresive și de expansiune în zona Mării Baltice. În 1410, la **Grünwald**, aceștia din urmă, sprijiniți de regele maghiar Sigismund, sufereau, o grea înfrângere.

În consecință imediată, agravarea raporturilor dintre Ungaria și Polonia a determinat pe Alexandru să reînnoiască la Roman, la **25 mai 1411**, tratatul său cu **Wladyslav Jagello**. Cei doi se angajau să se ajute reciproc, în cazul unui atac venit din partea „craiului ungueresc”. În cele din urmă numeroasele complicații politice și militare cu care se confrunta regele maghiar l-au obligat să înceapă negocieri cu regele Poloniei concretizate prin tratatul semnat la **Lublau** la 15 martie, 1412. În schimbul promisiunii că nu-i va mai sprijini pe teutoni, Sigismund dorea să realizeze o înțelegere cu privire la extinderea stăpânirii sale asupra Valahiei și Moldovei. Rezistența lui Jagello a condus la o soluție de compromis. În eventualitatea că voievodul de la Suceava nu li s-ar fi alăturat în lupta împotriva turcilor, țara sa ar fi fost împărțită: nord-estul cu **Suceava, Iași și Cetatea Albă** ar fi revenit regelui Poloniei, iar sud-vestul cu **Romanul, Bacăul, Bârladul și Chilia** lui **Sigismund**, interesat să ia în stăpânire gurile Dunării și să-și asigure o legătură lesnicioasă cu comerțul oriental.

Relațiile moldo-polone s-au concretizat prin sprijinul acordat de Alexandru cel Bun armatelor lui Jagello în anul 1411 dar și la asediul cetății Marienburg (1422) - 400 de călăreți-arcași. Aici, cronicarul polon Ion Diugosz, relatează vitejia moldovenilor din luptă dar și faptul că au învins o oaste mult mai numeroasă a teutonilor. După înfrângerea Ordinului teutonic armata moldoveană și-a îndreptat forțele spre Dunăre, spre a face față primejdiei otomane.

În anul 1415, regele polon cu soția sa au făcut o vizită lui Alexandru cel Bun la Snyatin, iar în 1419, acesta se va căsători cu vara primară a regelui polon, Ringala.

În anul 1420, turcii se îndreaptă cu flota lor spre portul Cetatea Albă. Domnul a cerut ajutor, conform tratatului, lui Vladislav Jagello. Acesta a dispus să fie ajutat de Witold și de comitatele de graniță ale Poloniei, dar Alexandru a reușit să respingă cu forțele lui proprii atacul sultanului și să se întărească la Cetatea Albă.

În 1422 a fost reconfirmat tratatul de la Lublau între Sigismund și regele Poloniei. Regele Ungariei stăruind cu acest prilej pentru împărțirea Moldovei. Dar regele Poloniei s-a opus, în vreme ce Witold a fost de acord.

În 1426 regele Sigismund iniție o înțelegere cu Vladislav Iagello și cu Alexandru cel Bun în vederea organizării unei cruciade împotriva turcilor.

După 2 ani Sigismund se adresează din nou regelui Poloniei și lui Witold pentru sancționarea Moldovei, însă este respins și de această dată de Iagello.

Alexandru cel Bun a murit la 1 ianuarie 1432 în urma unei boli contractate în luptele dintre Polonia și Ungaria. În urma lui au rămas mai mulți fii care s-au luptat ani de zile pentru a ocupa tronul.